

Posudek diplomové práce

Název práce: **Literatur und Musik: Woyzeck und Wozzeck. Alban Berg musikalische Bearbeitung des Dramas von Georg Büchner**

Autorka: **Tereza STANOVSKÁ**

Vedoucí dipl. práce: Mgr. Thomas Hauptenthal

Oponent: PhDr. Viera Glosíková, CSc.

Předložená diplomová práce (80 stran) je psána německy, obsahuje úvod, pět stěžejních částí, shrnutí v německém i českém jazyce, seznam použité literatury a dalších informačních zdrojů, přílohu (56 stran).

K jednotlivým částem / kapitolám:

V úvodu autorka zmiňuje svou motivaci pro výběr tématu, která souvisí především se studovaným dvouoborem germanistika - hudební výchova a s osobním zájmem o převedení německých literárních textů do hudební podoby. Dále autorka formuluje cíl práce, východiska, jakož i zaměření jednotlivých kapitol v celkové struktuře práce. Vymezuje také metodologický postup při zpracování tématu.

První kapitola je věnována životu, dílu a působení německého spisovatele první poloviny 19. století, Georga Büchnera. Kapitola včetně subkapitol je logicky členěná, přičemž se autorka opírá především o dvě novější monografie o Georgu Büchnerovi z r. 1997 (od Jürgena Seidela a Karlheinz Hasselbacha). Další kapitola je věnována životu a dílu rakouského hudebního skladatele Albana Berga, jehož tvorba spadá do první třetiny 20. století a byla podobně jako dramatická tvorba Büchnerova ve své době novátorská.

Následuje kapitola věnovaná dramatu *Woyzeck*. Autorka správně poukazuje na složitou práci s Büchnerovým dramatickým fragmentem a osvětluje jeho vydání Karlem Emilem Franzosem, které probudilo zájem o dílo. Zmiňuje ale i další důležité edice, jakož i prameny, z nichž pravděpodobně Büchner čerpal podněty pro vznik svého dramatu. Autorka velmi stručně převypráví obsah fragmentu a pokouší se charakterizovat specifika uvedeného dramatu. Poslední subkapitola třetí kapitoly (str. 31) je však terminologicky velmi nejasná a její výpovědní hodnota je poměrně nízká.

Čtvrtá kapitola je věnována opeře Wozzeck od Albana Berga, dílu, které využívá pro libreto skladatelem modifikovaný dramatický fragment Büchnerův. Autorka v této části má vedle sebe dvě formulace, která působí protikladně. Nejdříve na str. 35 tvrdí: „Die Oper Wozzeck wurde nicht auf ein angefertigtes Libretto komponiert, sondern sie beruht auf einem schon existierenden Schauspieltext von Georg Büchner“ a o šest řádků níže konstatuje: „Berg wählte Wozzeck als Thema für seine Oper aus, er modifizierte den Inhalt und bereitete sein eigenes Libretto vor“. Bylo by vhodné, kdyby při obhajobě uvedla tyto formulace na pravou míru.

Velmi podnětně na druhé straně působí tabulky, v nichž jsou specifikované jednotlivé scény opery Wozzeck a scény Büchnerova dramatu v uspořádání K. E. Franzose. Diplomantka neuvádí pramen, odkud tyto tabulky převzala, jsou tedy jednoznačně jejím přínosem ke zpracované problematice?

Za nejpodstatnější považuji detailní srovnání operního libreta s dramatickým fragmentem a interpretace rozdílů a odchylek, které libreto zaznamenává.

Recepci obou děl je věnována poslední dílčí kapitola, kde bych však očekávala jasné uvedení pramenů, odkud autorka informace čerpala.

V závěrečné kapitole jsou pak sumarizovány poznatky z jednotlivých částí diplomové práce a stručně je také nastíněno poněkud rozdílné ztvárnění Woyzecka.

Diplomantka ve své diplomové práci vhodně využila srovnávané texty, které jsou čtenáři k dispozici v příloze. Domnívám se, že nepřiliš důsledně pracuje s citacemi z primární i sekundární literatury.

I když práce je velmi solidně zpracována, její celkový dojem poněkud kazí občasné gramatické a stylistické nepřesnosti (např. str. 15, 19, 20, 23, 24, 28, 31, 35 ad.).

Vzhledem k výše uvedenému hodnocení navrhuji známku velmi dobře (2) v závislosti na obhajobě.

Při obhajobě by se měla autorka vyjádřit k následující otázce:

1. Rozdíl v pojetí Woyzecka u Büchnera a Berga: můžete konkrétně doložit tvrzení na str. 77-78, že protagonista opery je ztvárněn jako nemocný a žárlivý muž, který vraždí z bezmocnosti a také ze žárlivosti, zatímco v Büchnerově fragmentu se jeví protagonista spíše jako vrah, který chladnokrevně plánuje svůj čin? Je tomu opravdu tak?

V Praze, dne 5. 9. 2011

PhDr. Viera Glosíková, CSc.